

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobců: **a) Ing. R. V., b) M. V.**, oba zast. JUDr. Boleslavem Pospíšilem, advokátem se sídlem v Brně, Malinovského nám. 4, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2007, č. j. 7 Ca 276/2007 - 38,

t a k t o :

Návrh na vydání předběžného opatření **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobci jako stěžovatelé domáhají zrušení shora uvedeného usnesení městského soudu, kterým byla odmítnuta jejich žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Nezákonný zásah žalobci spatřovali v provádění řízení o posuzování vlivů varianty VB stavby „Přeložka silnice I/13 Děčín – D8“, kód záměru MZP072, na životní prostředí. Městský soud návrh odmítl, neboť dospěl k závěru, že smyslem posuzování vlivů na životní prostředí je získat odborný podklad pro vydání rozhodnutí. Samotné shromažďování poznatků však nemůže být nezákonným zásahem. Brojit tak lze eventuálně až proti rozhodnutí, které bylo na základě poznatků získaných během posuzování vlivů na životní prostředí vydáno.

V kasační stížnosti stěžovatelé navrhli, aby zdejší soud vydal předběžné opatření, kterým by žalovanému do doby meritorního rozhodnutí v této věci zakázal, aby pokračoval v provádění řízení o posuzování vlivů stavby „Přeložka silnice I/13 Děčín – D8“, kód záměru MZP072, týkající se varianty VB s využitím drážního tělesa regionální železniční trati č. 132 (Děčín hl. n. – Oldřichov u Duchcova). Svůj návrh odůvodnili tím, že výsledek posuzování vlivů na životní prostředí v dané věci bude mít vliv na to, jaký bude v dané věci schválen územní plán. Protože územní plán není podroben správnímu a soudnímu přezkumu, je zjevné, jaký význam má procedura posuzování vlivů na životní prostředí (dále též „EIA“). V procesu posuzování vlivů na životní prostředí však došlo k zásadním pochybením, na jejichž základě byla fakticky stěžovatelům odejmuta práva v informačně významném stadiu oznámení záměru a zjišťování procesů EIA, v němž se získávají připomínky dotčených fyzických či právnických osob, kdy tyto připomínky pak do jisté míry usměrňují další postup příslušného správního orgánu. Protiprávním zásahem žalovaného vzniká stěžovatelům nenahraditelná újma. Žádají proto o vydání předběžného opatření, přičemž tvrdí, že takové opatření by se nedotklo nepřiměřeným způsobem žalovaného ani práv třetích osob.

Vyjádření žalovaného k uvedenému návrhu nebylo zjišťováno, neboť návrh na vydání předběžného vyjádření se stejnými argumenty byl stěžovateli již podán v řízení o žalobě.

Tam žalovaný navrhl jeho zamítnutí. Poukázal přitom na skutečnost, že návrh na vydání předběžného opatření je formulován shodně jako návrh na rozhodnutí soudu ve věci samé, takže vyhoví-li soud takovému návrhu, pak vlastně rozhodne i o meritu věci, což by překračovalo zákonné vymezení podstaty a smyslu předběžného opatření podle ustanovení § 38 s. ř. s., kterým je pouhá prozatímní úprava poměrů účastníků při hrozbě vážné újmy. Dosavadní konstantní judikatura přitom dovozuje, že předběžné opatření nemůže být vydáno, jestliže by jeho obsah byl totožný s následujícím rozhodnutím ve věci samé.

Zdejší soud v projednávané věci uvádí, že podle § 38 odst. 1 s. ř. s. platí, že byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat. Zdejší soud již jednou vyslovil, že ustanovení § 120 s. ř. s. ani jiné ustanovení tohoto zákona obecně nevyklučuje, aby předběžné opatření vydal i Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti. V úvahu může přicházet vydání předběžného opatření zejména v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozhodnutí krajského soudu ve věci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, nevyhověl-li krajský soud žalobě (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. Na 112/2006 - 37, publikováno pod č. 910/2006 Sb. NSS).

Ve zde posuzovaném případě se soud zabýval tím, zda stěžovatelům hrozí vážná újma a zda je pro ni třeba prozatímně upravit poměry účastníků. V již citovaném usnesení zdejší soud uvedl, že vážnou újmu je v případě, že předběžným opatřením má být podle návrhu účastníka - soukromé osoby uložena povinnost správnímu orgánu, nutno rozumět zejména takový zásah do právní sféry účastníka (resp. pokyn či donucení s obdobnými důsledky), který – v případě že by byl v řízení ve věci samé shledán sám o sobě nezákonným či shledán součástí nezákonného komplexnějšího postupu správního orgánu – představuje natolik zásadní narušení této jeho sféry, že po účastníkovi nelze spravedlivě požadovat, aby jej, byť dočasně, snášel. Vážnou újmu tedy budou zejména intenzivní zásahy do intimní sféry navrhovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv, zejména těch, která mají povahu práv ústavně zaručených.

Nejvyšší správní soud v posuzované věci nedospěl k závěru, že je třeba prozatímně upravit poměry účastníků. Újma, kterou stěžovatelé namítají, by sice mohla takovou vážnou újmu být a její odstranění, pokud by nastala, by již rozhodnutím ve věci samé nemuselo být zhojitelné, avšak je třeba zároveň dodat, že hrozící újma ještě nenastala ani bezprostředně nehrozí. Podle údajů plynoucích ze spisu totiž proces EIA ještě neskončil, tím méně pak lze očekávat ve velmi krátké době změnu územního plánu a navazující územní a stavební rozhodnutí a tím méně lze očekávat skutečné změny v terénu, které by teprve mohly znamenat pro stěžovatele újmu. Do té doby však rozhodnutí o kasační stížnosti jistě bude vydáno. Soud tedy nevidí důvod, proč zatímně upravit poměry mezi účastníky, nehledě na to, že není ani správná argumentace, dle které proti územnímu plánu nelze brojit ve správním soudnictví. Územní plán obce se totiž podle § 43 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, vydává formou opatření obecné povahy. Proti němu lze brojit ve smyslu § 101a s. ř. s. I tento prostředek ochrany by tak měl stěžovatelům poskytnout dostatečnou ochranu před eventualitou vzniku škody, pokud by se proces EIA ukázal jako nezákonný.

Přiznáním předběžného opatření de facto mění Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání předběžného opatření tak musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy,

kdy vskutku hrozí účastníkům vážná újma, pro kterou je ovšem třeba zatímně upravit poměry účastníků (nepostačí tak újma mohoucí nastat až po vydání rozhodnutí ve věci samé).

Z výše uvedených důvodů, tedy pro nesplnění nutné podmínky spočívající v potřebě zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, Nejvyšší správní soud návrh stěžovatele na vydání ve výroku popsaného předběžného opatření zamítl.

O nákladech řízení o předběžném opatření rozhodne Nejvyšší správní soud v rámci rozhodnutí o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 120, § 61 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. února 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu